

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

ПОНЕДІЛОК, 21 ЛЮТОГО 2022 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№36 (7157)

У ХХІ столітті більше немає чужої війни. Тому Україна готова шукати ключ до її закінчення в усіх можливих форматах і майданчиках

МІЖНАРОДНА ТРИБУНА. Виступ Президента України на 58-й Мюнхенській конференції з питань безпеки

Україна хоче миру. Європа хоче миру. Світ каже, що не хоче воювати, а Росія — що не хоче нападати. Хтось із нас бреше. Це ще не аксіома, але вже не гіпотеза.

Пані та панове!

Два дні тому я був на Донбасі, на лінії розмежування. Юридично — між Україною й тимчасово окупованими територіями. Фактично — розмежування між миром та війною. Де з одного боку — дитячий садочок, а з іншого — снаряд, що влучив у нього. З одного боку — школа, з іншого — снаряд, що прилітає на шкільний двір.

А поруч — 30 дітей. Якій дитині... ні, не в НАТО, а на уроки, до школи. У когось — фізика. Знаючи її елементарні закони, навіть діти розуміють, наскільки безглуздо звучать заяви про те, що ці обстріли ведуться з боку України.

У когось — математика. Діти без калькулятора можуть порахувати різницю між кількістю обстрілів у ці три дні та згадками про Україну в щорічному Munich Security Report.

А в когось — історія. І коли на шкільному подвір'ї з'являється воронка від бомби, у дітей з'являється питання: невже світ забув свої помилки ХХ століття? До чого призводять спроби умиротворення? Як питання «Навіщо вмирати за Данциг?» обернулося необхідністю вмирати за Дюнкерк і за десятки інших міст Європи та світу. Ціною в десятки мільйонів життів.

Це страшні уроки історії. Я лише хочу переконатися, що ми з вами читали одні й ті ж книжки. А отже, однаково розуміємо відповідь на головне питання: як так сталося, що у ХХІ столітті у Європі знову йде війна й гинуть люди? Чому вона триває довше, ніж Друга світова? Як ми дійшли до найбільшої безпекової кризи з часів холодної війни? Для мене як Президента країни, що втратила частину території, тисячі людей і біля кордонів якої зараз стоїть 150 тисяч російських військових, техніка й важке озброєння, так от, для мене відповідь очевидна.

Архітектура світової безпеки крихка, потребує оновлення. Правила, про які світ домовився десятки років тому, більше не працюють. Не встигають за новими загрозами. Не дієві для їх подолання. Це сироп від кашлю, коли потрібна вакцина від коро-

навірусу. Система безпеки повільна. Вкотре дає збій. Через різні речі: егоїзм, самовпевненість, безвідповідальність держав на глобальному рівні. Як наслідок — злочини одних і байдужість інших. Байдужість, яка робить співучасником. Символічно, що я кажу про це саме тут. 15 років тому саме тут Росія заявила про намір кинути виклик глобальній безпеці. Чим відповів світ? Умиротворенням. Результат? Щонайменше — анексія Криму та агресія проти моєї держави.

ООН, яка має захищати мир і світову безпеку, не може захистити себе. Коли порушується її Статут. Коли один із членів Радбезу ООН анексує територію однієї із засновниць ООН. А «Кримську платформу» — формат, мета якого — деокупація Криму мирним шляхом і захист прав кримчан, сама ООН ігнорує.

Три роки тому саме тут Ангела Меркель сказала: «Хто підбере уламки світового порядку? Тільки всі ми разом». Аудиторія аплодувала стоячи. Та, на жаль, колективні овації не переросли в колективні дії. І зараз, коли світ говорить про загрозу великої війни, постає питання: а чи лишилося що підбирати? Архітектура безпеки у Європі та світі майже зруйнована. Пізно думати про ремонт, час будувати нову систему. Людство робило це двічі, сплативши надто високу ціну — дві світові війни. У нас є шанс зламати цю тенденцію, поки вона не стала закономірністю. І почати побудову нової системи до мільйонів жертв. Маючи давні уроки Першої і Другої світової війни, а не власний досвід можливої, не дай боже, третьої.

Я казав про це тут. І на трибуні ООН. Що у ХХІ столітті більше немає чужої війни. Що анексія Криму і війна на Донбасі — це удар по всьому світу. І це не війна в Україні, а війна у Європі. Казав на самітах і форумах. У 2019, 2020, 2021 роках. Невже світ зможе почути мене у 2022-му?

Це вже не гіпотеза, але ще не аксіома. Чому? Потрібні докази. Вагоміші, ніж слова у твіттері чи заяви у ЗМІ. Потрібні дії. Саме світу, а не тільки нам.

Ми будемо захищати свою землю, маючи підтримку партнерів чи не маючи. Надають нам сотні одиниць сучасної зброї чи

Фото з сайту president.gov.ua

п'ять тисяч шоломів. Ми цінуємо будь-яку допомогу, але всі мають розуміти: це не благодійні внески, про які Україна має просити чи нагадувати.

Не благородні жести, за які Україна має низько вклонятися. Це ваш внесок у безпеку Європи та світу. Де Україна вісім років є надійним щитом. І вісім років стримує одну з найбільших армій світу. Яка стоїть уздовж нашого кордону, а не кордонів країн ЄС.

І «Гради» летіли в Маріуполь, а не у європейські міста. І після боїв у майже пів року зруйновано аеропорт у нас у Донецьку, а не у Франкфурті. І гаряче завжди в авдіївській промці — там було гаряче в останні дні, а не на Монмартрі. І жодна країна Європи не знає, що таке військові поховання щодня в усіх регіонах. А жоден європейський лідер — що таке регулярні зустрічі з родинами загиблих.

Хай там як, ми будемо захищати свою прекрасну землю — стоїть у нас на кордоні 50 тисяч, 150 чи один мільйон солдатів будь-якої армії. Щоб дійсно допомогти Україні, не потрібно казати, скільки їх — військових, техніки. Потрібно сказати, а скільки нас.

Щоб дійсно допомогти Україні, не треба постійно говорити тільки про дати ймовірного вторгнення. Ми будемо захищати свою землю і 16 лютого, і 1

березня, і 31 грудня. Нам багато більше потрібні інші дати. І всі чудово розуміють, які.

Завтра в Україні — День Героїв Небесної Сотні. Вісім років тому українці зробили свій вибір, багато хто віддав за цей вибір життя. Невже через вісім років після цього Україна має постійно закликати до визнання європейської перспективи? З 2014 року Росія переконує, що ми обрали помилковий шлях, що у Європі нас ніхто не чекає. Хіба не Європа має постійно говорити й доводити діями, що це неправда? Хіба не ЄС має сьогодні сказати: наші громадяни позитивно ставляться до вступу України в Союз. Чому ми уникаємо цього питання? Хіба Україна не заслуговує на прямі чесні відповіді?

Це стосується й НАТО. Нам кажуть: двері відкриті. Але поки що стороннім вход заборонено. Якщо не всі члени Альянсу хочуть нас бачити або всі члени Альянсу не хочуть нас бачити — скажіть чесно. Відкриті двері — це добре, але нам потрібні відкриті відповіді, а не роками незакриті питання. Хіба право на правду не входить до наших розширених можливостей? Найкращий час для неї — найближчий саміт у Мадриді.

РФ заявляє, що Україна прагне вступу до Альянсу, щоб повернути Крим силовим шля-

хом. Тішить, що слова «повернути Крим» з'являються в їхній риторичці. Але вони не уважно читали статтю 5 Статуту НАТО: колективні дії передбачені для захисту, а не нападу. Крим і окуповані райони Донбасу неодмінно повернуться до України, але тільки мирним шляхом.

Україна послідовно виконує нормандські домовленості й мінські. Їхній фундамент — беззаперечне визнання територіальної цілісності й незалежності нашої держави. Ми прагнемо дипломатичного врегулювання збройного конфлікту. Зауважу: виключно на основі міжнародного права.

То що ж насправді відбувається в мирному процесі? Два роки тому з президентами Франції, Російської Федерації, канцлером Німеччини ми домовилися про повномасштабне припинення вогню. І Україна ретельно дотримується цих домовленостей. Ми максимально стримані на тлі постійних провокацій. Ми постійно вносимо пропозиції в межах нормандської четвірки й Тристоронньої контактної групи. І що ми бачимо? Снаряди й кулі з того боку. Гинуть і зазнають поранень наші бійці та мирні громадяни, руйнується цивільна інфраструктура.

Останні дні стали особливо показовими. Сотні масованих обстрілів зі зброї, забороненої мінськими домовленостями. Важливо також припинити обмежувати допуск спостерігачів ОБСЄ на ТОТ України. Їм погрожують. Їх залякують. Заблоковані всі гуманітарні питання.

Ще два роки тому я підписав закон про безумовний допуск представників гуманітарних організацій до утримування осіб. Але на тимчасово окупованих територіях їх просто не пускають. Після двох обмінів полоненими цей процес заблоковано, хоча Україна передавала погоджені списки. Каткування й нелюдські тортури у сумнозвісній тюрмі «Ізоляція» в Донецьку стали символом порушення прав людини.

Відкриті нами в листопаді 2020 року два нові КІПВ у Луганській області так і не запрацювали — і тут бачимо відверту обструкцію під надуманими приводами.

Україна робить усе можливе, аби зрушити обговорення

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 21 лютого 2022 року

USD 28.3428

за 1 долар США

EUR 32.196

за 1 євро

RUB 3.7379 / AU 53664.54

за 10 рублів

AG 676.13

за 1 трийську унцію

PT 30552.12

PD 66504.68

4820103080046

ОФІЦІЙНО

і політичних питань. У ТКГ, у Мінському процесі лежать наші пропозиції — драфти законів, але все заблоковано — ніхто про них не говорить. Україна вимагає негайно розблокувати переговорний процес. Але це не означає, що пошуки миру обмежені виключно ними.

Ми готові шукати ключ до закінчення війни в усіх можливих форматах і майданчиках: Париж, Берлін, Мінськ, Стамбул, Женева, Брюссель, Нью-Йорк, Пекін — мені не важливо, у якій точці світу домовлятися про мир в Україні.

Не важливо, за участю чотирьох країн, семи чи ста, головне, щоб серед них були Україна та Росія. Що дійсно важливо — це розуміння, що мир потрібен не лише нам, мир в Україні потрібен світу. Мир і відновлення цілісності у міжнародно визнаних кордонах. І тільки так. І сподіваюся, ніхто не думає про Україну як про зручний і вічний буфер між Заходом і РФ. Цього не буде ніколи. Цього ніхто не допустить.

Інакше — хто наступний? Держави НАТО змушені будуть захищати одна одну? Хочеться вірити, що Північноатлантичний договір і стаття 5 будуть дієвішими, ніж Будапештський меморандум.

За відмову від третього у світі ядерного потенціалу Україна отримала гарантії безпеки. Тієї зброї у нас немає. Безпеки у нас немає також. Немає й частини території нашої держави, що за площею більша, ніж Швейцарія, Нідерланди чи Бельгія. А головне — немає мільйонів наших громадян України. Усього цього немає.

А отже — дещо є. Це право — право вимагати перейти від політики умиротворення до забезпечення гарантії безпеки та миру.

З 2014 року Україна тричі намагалася скликати консультації держав — гарантів Будапештського меморандуму. Тричі — безуспішно. Сьогодні Україна зробить це вчетверте. Як Президент — уперше. Але і Україна, і я робимо це востаннє. Я ініціюю проведення кон-

сультацій у межах Будапештського меморандуму. Скликати їх доручено міністру закордонних справ. Якщо вони знову не відбудуться або за їх результатами не буде гарантії безпеки для нашої держави, Україна матиме повне право вважати, що Будапештський меморандум не працює і всі пакетні рішення 1994 року поставлені під сумнів.

Також я пропоную в найближчі тижні скликати саміт держав — постійних членів Радбезу ООН за участю України, Німеччини та Туреччини з метою розв'язання безпекових викликів у Європі. І напрацювання нових, дієвих безпекових гарантії для України. Гарантії сьогодні, поки ми не є членом оборонного Альянсу. І фактично перебуваємо в сірій зоні — у безпековому вакуумі.

Що ще ми можемо зробити зараз? Продовжити дієво підтримувати Україну, її обороноздатність. Надання Україні чіткої європейської перспективи, наявних для країн-кандидатів інструментів підтримки, чітких і осяжних часових меж вступу в Альянс.

Підтримати трансформації в нашій країні. Створити для України Фонд стійкості та відновлення, програму ленд-лізу, постачання новітніх озброєнь, техніки, обладнання для нашої армії — армії, яка захищає всю Європу.

Виробити ефективний пакет превентивних санкцій для стримування агресії. Гарантувати енергетичну безпеку України, забезпечити її інтеграцію в енергетичний ринок ЄС, коли Nord Stream 2 використовується як зброя.

Всі ці питання потребують відповідей.

І поки замість них — тиша. І поки буде тиша — тиші не буде на сході нашої держави. Тобто — у Європі. Тобто — у цілому світі. Сподіваюся, це вже на решті розуміє весь світ, розуміє Європа.

Пані та панове!

Я дякую всім державам, які сьогодні підтримали Україну.

І словом, і деклараціями, і конкретною допомогою. Тим, хто сьогодні на нашому боці. На боці правди й міжнародного права. Я не називаю вас по іменню — не хочу, щоб деяким іншим країнам було соромно. Але — це їхня справа, це їхня карма. І це на їхній совісті. Щоправда, не знаю, як вони зможуть пояснити свої дії двом убитим і трьом пораненим вже сьогодні в Україні солдатам.

А головне — трьом дівчаткам із Києва. Одній — десять, другій — шість, третій — всього рік. Сьогодні вони лишилися без батька. О 6-й годині ранку за центральноєвропейським часом. Коли український розвідник, капітан Антон Сидоров загинув унаслідок обстрілу з артилерійської зброї, що заборонена Мінськими угодами. Я не знаю, про що саме він подумав у останню мить свого життя. Він точно не розумів, яка адженда потрібна комусь для зустрічі, щоб закінчити війну.

Але він точно знає відповідь на питання, яке я озвучив на початку. Він точно знає, хто з нас бреше.

Вічна пам'ять йому. Вічна пам'ять усім загиблим сьогодні й за роки війни на сході нашої держави.

Дякую.

Учасники Мюнхенської безпекової конференції схвально сприйняли виступ Президента Володимира Зеленського

Заява МЗС України щодо загострення Росією безпекової ситуації на Донбасі

У зв'язку із звинуваченнями з боку російської сторони про нібито підготовку Україною збройного наступу на Донбасі Міністерство закордонних справ України заявляє про таке.

Українські громадяни мешкають по обидва боки лінії розмежування. Їхній мир, безпека та добробут є абсолютним пріоритетом для Української держави.

Твердження про нібито намір української влади розпочати наступальну операцію на тимчасово окупованих територіях в Донецькій та Луганській областях не відповідають дійсності.

Україна також не проводить та не планує жодних диверсій на Донбасі.

Ми категорично відкидаємо спроби Росії загострити і так напружену безпекову ситуацію. Залишаємося непохитно відданими політико-дипломатичному врегулюванню, разом з партнерами докладаємо максимальних зусиль, аби знизити напругу та втримати ситуацію в руслі дипломатичного діалогу.

Натомість, ми спостерігаємо, як Російська Федерація розгортає кампанію із поширення масованої дезінформації, збільшує кількість обстрілів українських позицій та цивільної інфраструктури із забороненої мінськими угодами зброї та ескалює безпекову ситуацію.

Закликаємо міжнародне співтовариство — іноземні держави та міжнародні організації — негайно засудити провокації Російської Федерації та її окупаційних адміністрацій на Донбасі, які піддають процес політико-дипломатичного врегулювання.

Відсутність належної реакції або нейтральна позиція лише підігруватимуть ескалації ситуації з боку Росії.

Увесь світ однозначно стоїть на боці України

ПОЛІТИЧНИЙ РЕЗОНАНС.

Дмитро Кулеба підбив підсумки Мюнхенської конференції.

Учась Президента України Володимира Зеленського та української делегації в Мюнхенській безпековій конференції продемонструвала, що на тлі агресивних дій Росії міжнародні партнери України однозначно стоять на боці України як у словах, так і в конкретних діях.

Про це міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба розповів у Мюнхені під час прямого спілкування з користувачами Facebook.

«Вчора і сьогодні мене запитували: чи бачу я ще вікно для дипломатії, чи може дипломатія спрацювати та зупинити негативний сценарій. Моя відповідь ствердна. Так. Ми бачимо, що відбувається на фронті, що робить Росія. Але дипломатія продовжує працювати. З нашими ключовими партнерами ми узгодили кроки, якими будемо тримати Росію на дипломатичному треку», — заявив міністр.

Дмитро Кулеба нагадав, що наступного тижня заплановано зустріч державного секретаря США з міністром закор-

донних справ РФ, а також телефонні розмови світових лідерів із керівництвом Росії. Президент України Володимир Зеленський озвучив ініціативу скликати саміт постійних членів Ради безпеки ООН плюс Україна, Німеччина та Туреччина для обговорення безпекової ситуації.

«Я запевняю вас, що ми використаємо кожен, навіть найменшу можливість втримати Росію в просторі дипломатії, і наші партнери нас у цьому підтримують», — підкреслив він.

Водночас Дмитро Кулеба нагадав, що Україна готується до будь-яких сценаріїв: «Україна зараз сильна як ніколи. Ми продовжуємо зміцнювати обороноздатність України та готувати застосування жорстких санкцій проти Росії».

Міністр перелічив велику кількість дипломатичних контактів, які провів у Мюнхені глава Української держави. Серед них зустрічі з прем'єр-міністром Великої Британії Борисом Джонсоном, канцлером Німеччини Олафом Шольцом, віцепрезидентом США Камалом Гаррісом, прем'єр-міністром Болга-

рії Кірілом Петковим, з яким Президент Володимир Зеленський підписав декларацію про європейську перспективу України. Це вже восьма така декларація, тобто майже третина країн ЄС вже зафіксували зобов'язання підтримати заяву України на вступ до Євросоюзу.

«Учора на всіх моїх зустрічах з європейськими колегами та у виступі на публічному заході я сказав дуже прості слова: «Колеги, настав час надати Україні європейську перспективу. Чітко сказати, що Україна буде членом Європейського Союзу». Це потрібно робити саме зараз. Це буде чіткий сигнал Росії: що б ви там не робили і до яких би провокацій не вдавалися, Україна є європейською державою в усіх сенсах і буде членом ЄС», — наголосив міністр.

Дмитро Кулеба зазначив, що це був би і сигнал українському народу: хоч би як Росія намагалася повернути історію назад, Україна та український народ будуть частиною великої європейської сім'ї.

«Зараз не час для сумнівів. Час ухвалювати рішення. Важку ситуацію неможли-

во вирішити без складних рішень. Закликаємо партнерів відкинути вагання щодо майбутнього членства України в ЄС», — зауважив він.

Крім того, Дмитро Кулеба розповів про понад десяток власних зустрічей із іноземними колегами в межах 58-ї Мюнхенської безпекової конференції. Серед них — переговори з державним секретарем США, участь в зустрічі міністрів Групи семи, зустріч міністерської нормандської трійки, зустрічі з главами дипломатії Канади, Грузії, Великої Британії, Ірландії, Румунії, Північної Македонії, Кенії. У другий день також відбулися переговори з міністрами закордонних справ Австралії, Бельгії, Ліхтенштейну та Норвегії.

Міністр заявив, що за підсумками переговорів Ліхтенштейн ухвалив рішення про приєднання до «Кримської платформи» та стане 48-ю державою-членом цього формату.

Глава МЗС України нагадав, що з Мюнхена вирушає до Брюсселя, де в понеділок бере участь у важливому засіданні міністрів закордонних справ країн ЄС.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

Російська репетиція початку війни — медійної та реальної

БУДНІ АГРЕСОРА. Детально про дезінформаційну атаку Кремля 18 лютого

Олег КУДРІН,
Укрінформ

У п'ятницю 18 лютого у прямому ефірі російських медіа можна було прочитати, подивитися та почути репетицію початку війни. Надзвичайно-істеричні інтонації, тривожне виття сирен з оголошеннями про подальшу евакуацію жителів ОРДЛО в Ростовську область РФ, багато дитячих облич серед евакуйованих — надійний спекулятивний прийом, що допомагає підвищити градус емоцій. І ось найважливіший момент. «Так, скажіть, — питає схвилюваний ведучий телеканалу Росія-24 у черговій маріонетці окупаційної адміністрації. — Чи можна припускати, що те, що відбувається, — початок повномасштабної війни?». «Так», — відповідає той, із сумною, але рішучою міною.

Початок розкручування військової істерії

Відмотаємо час назад — з чого все починалося. Російські медіа, інформагентства активно почали розкручувати тему «масованих обстрілів населених пунктів Донбасу українськими військовими» зранку 17 лютого, тобто наступного дня після «нападу 16 лютого». Всього чотири пішов на розігрів цього викиду. Але тоді важко було зафіксувати те, що відбувається, ніби якусь якісну зміну.

18 лютого цей тренд було продовжено та посилено. До того ж з'явився ще один важливий факт, який відразу підхопила російська пропаганда: приїзд на фронт Володимира Зеленського. Так звана «народна міліція ЛНР» зробила вдень заяву, в якій пов'язала початок загострення з прибуттям українського Президента на лінію розмежування. Тоді ж і там же, здається, вперше прозвучала теза, що «Президент України особисто віддав наказ на ескалацію конфлікту», продовження якого далі ми простежимо не лише у російських медіа.

В той самий час окупаційні відомства почали говорити, а російські ЗМІ підхоплювати повідомлення, що нібито у разі спроби проникнення в незаконне утворення на окупованій території Донецької області «диверсійних груп Збройних сил України» було вбито дві «їхні» людини, а також про «запобігання» підтримку емоції з хлором на очисних спорудах у районі Горлівки та «спробі підірвати емію для збері-

Цивільні з окупованих територій вкотре стали заручниками брудних ігор Кремля

гання аміаку на заводі «Стирол» у Горлівці».

Далі з'явилися повідомлення про початок масової евакуації жінок, дітей, людей похилого віку з ОРДЛО в Ростовську область РФ. Повідомлялось, що евакуація проходить насамперед із населених пунктів на лінії розмежування. При цьому дорослих чоловіків закликали взяти участь у майбутніх військових діях. Згодом із метаданих відеозаписів ватажків «Л/ДНР» стало відомо, що робили їх ще в середу 16 лютого, з інтервалом в дві години. Тобто ще до початку загострення та масових обстрілів окупантів. І це стало зайвим підтвердженням того, що все, що відбувається, — заздалегідь прописаний російський сценарій. (Дослідження метаданих деяких інших пропагандистських відео теж є напрощуд цікавими).

Ще один факт: територію незаконних утворень 18 лютого заповнили російські ЗМІ. За даними Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки, сіяти брехню та розпалювати ворожнечу на схід України прибули представники таких російських медіа як: НТВ, інформагентство «Антифашист», RT, газета «Комсомольська правда», російське інформагентство «ФАН», ТК «Росія», «Російське слово», РЕН ТВ, «Лента.ру», телеканал «Царгород», МІА «Росія сьогодні», «Интерфакс», інформагентство «Главные новости», МЦ «Известия», телеканал «Зірка», мережеве видання Wagonzo, газета «Вечірня Москва», Товариство друзів Юманіте, Anna News.

«Кремль максимально увімкнув на сході України «радіо тисячі пагорбів». Десятки російських медіа, які розпалюють ненависть і розповсюджують фейкові «жахалки», безсоромно брешуть. Деякі з них самі вдаються до провокацій, щоб створити відповідну картинку», — йдеться в повідомленні.

І знову ультиматум — тепер на тлі вибухів і пожеж

Тоді ж синхронно на пресконференції в Москві, яка відбувалась після переговорів Путіна та Лукашенка, господар Кремля заявив, що Києву потрібно провести переговори з представниками так званих ДНР та ЛНР. «І чим скоріше це станеться, тим краще», — сказав Путін. Таке формулювання можна вважати як попередженням, так і погрозою та черговим ультиматумом. Відповідно й інформпідбірку «ДНР та ЛНР оголосили про евакуацію мирних жителів до Росії. Головне» ТАРС закінчив, цитуючи слова Путіна. Просте та зрозуміле заключення.

Увечері 18 лютого українська делегація у Тристоронній контактній групі повідомила, що позачергове засідання ТКГ, скликане на 18 годину з ініціатииви української сторони (щодо збільшення обстрілів в районі ООС), не відбулося через відмову російської сторони. Чому так сталося? Аби дати час відчутти рівень агресивного ажіотажу, натиску. Задля цього засідання було перенесено на ранок 19 лютого.

О 18:10 у п'ятницю було заявлено про вибух у центрі Донецька автомашини начальника місцевої окупаційної «народної міліції». Сам він «за щасливого збігу обставин» не постраждав. Після цього інформканал Росія-24 почав транслювати «Евакуацію жителів Донбасу» в режимі онлайн-телемарафону, що тривав дві години. Паралельно російські токшоу на кшталт «60 хвилин», пропагандистські ютуб-проекти, на кшталт «Соловйов LIVE», розпочали методично розганяти військову істерію.

О 23:20 та о 23:45 заявили про вибухи та пожежі на трубопроводі «Дружба» в Луганську. Кінець доби — і ось картина дня, намальована російськими провокаторами, готова. Диверсії, вибухи, пожежі... Для початку війни все готове. Але ще є ранкове засідання ТКГ. Щоправда, о 9:00 в суботу джерело з російського боку розповіло Интерфаксу, що зустріч не відбудеться. Чому? Причина та сама — немає «готовності до діалогу з Донецьком та Луганськом». А дата нової зустрічі «буде визначена пізніше».

Тож і з цього боку — той же ультиматум: примус до прямих переговорів із російськими маріонетками, що для України є початком шляху до втрати суверенітету. Або?

Або — війна, погрожує агресор.

Чи був просто маячню вереск на токишоу роспропу?

У таких умовах починаєш інакше дивитися на випуски пропагандистських токшоу головних російських телеканалів останніх років та особливо місяців. Те, що раніше здавалося маячню, тепер здається шматками, пазлами їхніх планів окупації України, що складаються в повну картинку.

Кілька років тому Путін сказав: «Якщо рипнетесь (тобто — спробуйте відбити окуповані Росією території — Ред.) — йтиметься вже про українську державність». Після цього кремлівські пропагандисти часто повторювали цю фразу. Що ж ця теза, взята за план дій, може означати сьогодні? Досить зімітувати «напад» ЗСУ на Донбас, штучно створити його телекартинку, і після цього російська армія може нападати на Україну разом із сателітними корпусами «Л/ДНР», мотивуючи це необхідністю захисту своїх громадян на Донбасі. (До речі, вранці у суботу в «ДНР» та «ЛНР»

вже оголошено загальну мобілізацію).

Інший пазл. Коли у серпні 2021 року союзники виходили з Афганістану, кремлівська пропаганда кричала, що ця історія незабаром повториться в Україні, Києві. Тоді це здавалося абсолютною нісенітницею, тому що немає нічого спільного між двома державами. Але останні тижні російські пропагандисти знову повторюють цю тезу, ігноруючи відмінність. Адже там йшлося про талібів, тут — Росія погрожує вторгненням в Україну свого російського війська, тобто погрожує зовнішньою окупацією.

Коли російські пропагандисти кричали про Україну (де регулярно відбуваються демократичні вибори та мирна зміна влади), що тут, мовляв, народ поневолений радикалами, це здавалося безглуздом. Як і заклики до «денацифікації» України. Але з урахуванням московських планів окупації це видається логічною політичною лінією. Просто Росія, Кремль, готові експортувати нам свою диктатуру, свій авторитаризм, який у РФ та Білорусі стає дедалі жорсткішим. При цьому «денацифікація» по-московськи полягає у проголошенні всіх, хто має українську ідентичність, «нацистами» — з подальшим їхнім викорінюванням в окупованій Україні. Отже «денацифікація» у перекладі з кремлівської мови на людську означає «деукраїнізацію» та подальше гармонійне злиття Росії—Білорусі—України у лоні «руськава міра».

Архаїчність, нахабство, антигуманізм подібних планів у Європі ХХІ століття приголомшує. Але чи варто дивуватися, якщо кремлівські мрійники, порівнюючи Україну з Афганістаном, ставили себе на чіє місце?.. Талібів! Так? Так. Отже й надалі все логічно.

Звичайно, в це важко повірити. Але це їхня логіка.

...А в ніч проти 19 лютого президент США Джо Байден заявив, що, за його даними, президент Росії Володимир Путін ухвалив рішення про вторгнення в Україну.

Президент США попередив про жорсткі санкції проти Росії у разі вторгнення, наголосивши, що це «не надто пізно для деескалації та повернення за стіл переговорів».

Тож у цирк-шапіто, розпочатий роспропагандою 17—18 лютого, ніхто не повірив. І це важливо!

Питання лише у тому, наскільки це важливо для монстра, готового ризикувати тисячами чужих життів?

Резонанс у Мюнхені, трансатлантичний Байден та «союзна рішучість» Лукашенка

Євген МАГДА,
Інститут світової політики
(Укрінформ)

ТРИ ПОДІЇ СВІТУ. Ескалація насильства на Донбасі змушує більш активно реагувати політиків. Володимир Зеленський виступив з резонансною промовою на Мюнхенській безпековій конференції. Дмитро Кулеба у столиці Баварії закликав ЄС надати Україні європейську перспективу. Джоозеф Байден демонструє, що Україна перебуває у зоні його підвищеної уваги. Олександр Лукашенко погартував залишками суверені-

тету Білорусі. У Києві проголосили про створення нового альянсу. Еммануель Макрон ініціював проведення безпекового саміту.

Не встигла російська держава запропонувати Путіну розглянути питання про визнання незалежності так званих ДНР та ЛНР, як на Донбасі розпочалася потужна ескалація за російським сценарієм. Пауза, яку тримає Кремль, навряд чи вводить хоч когось в оману. Евакуація мирного населення з ОРДЛО, яка більше нагадує депортацію, поширення фейкових звинувачень на адресу України, бойовничі заяви російських по-

літиків — все це передбачували складники активізації Росії на Донбасі. Проте показово, що на Заході реакція суттєво відрізняється від 2014 року.

Володимир Зеленський став одним з хедлайнерів Мюнхенської безпекової конференції. Президент України дорікнув країнам Заходу за невиконані обіцянки, закликав визначитися стосовно перспектив вступу України до НАТО та вимагав доступу до дешевих фінансових ресурсів. Виступ Зеленського оглядачі назвали резонансним, проте не варто забувати, що одна ластівка навіть

в останній декаді лютого весни не робить. Дмитро Кулеба закликав Європейський Союз надати Україні європейську перспективу, Олаф Шольц (після вояжу до Києва та Москви) публічно висміяв заяву Путіна про геноцид на Донбасі, а Борис Джонсон попередив про можливість наймасштабнішої війни в Європі після Другої світової.

Джоозеф Байден хоч і залишається за океаном, всіляко демонструє, що тримає ситуацію навколо України у зоні власної підвищеної уваги. Президент США двічі протягом минулого тижня виступив зі спеціальни-

ми заявами, присвяченими ситуації навколо України, прогнозує російське вторгнення та обіцяючи запровадити безпрецедентні санкції проти Кремля в разі його агресії. Поведінка Байдена-президента різко відрізняється від дій Вашингтона часів Барака Обами, в адміністрації якого цей ветеран американської політики був віцепрезидентом.

Олександр Лукашенко фактично розпрощався із залишками суверенітету Білорусі. Можна безкінечно довго слухати його розповіді про «потужну Білорусь», яка дає відсіч зазіханню

Заходу, а можна взяти і просто подивитися на російські війська, які залишилися на білоруській території після завершення навчань «Союзна рішучість». Певної пікантності ситуації надає той факт, що Лукашенко днями наголошував, що слід створювати російські військові бази на території Білорусі. Залишилося з'ясувати остаточну мету збереження російських «багнетів» під боком у Лукашенка: чи це лише тиск на Україну, чи «сприяння» проведенню референдуму з ухвалення нової редакції Конституції, запланованого на 27 лютого.

БЕЗПЕКА

**Командир 111 бригади Сил територіальної оборони
В'ячеслав Суханов:**

**«Хай ворог знає,
що на Луганщину
краще не потикатися»**

Фото з сайту ukinform.ua

Ніколи не погоджувався з тезою, наче Луганщина кишить сепаратистами, хоча події весни 2014 року показали, що до спротиву московській навалі вона виявилася не готовою. Тому не без трепету душевного заходив до кабінету командира 111 бригади Територіальної оборони області полковника СУХАНОВА. Боявся, В'ячеслав Вікторович скаже, що справи кепські, що ніхто з місцевих не поспішає записуватися до лав оборонців власних домівок і родин. Однак він одразу побоювання розвіяв: справи, принаймні, не гірші, ніж в інших областях центру і навіть заходу.

— Територіальна оборона пройшла довгий шлях становлення. У тому вигляді, якою є сьогодні, вона з'явилася з липня 2021 року після прийняття Закону «Про основи національного спротиву». Відповідно до нього, формування підрозділів почалося торік у грудні, закінчилося в середині січня року нинішнього. Зокрема в Луганській області ми маємо управління бригади територіальної оборони, яке, згідно з законом, виконуватиме повноваження штабу Зони територіальної оборони. Також маємо чотири батальйони, які будуть виконувати повноваження штабів районної територіальної оборони. Відмінність від попередньої ситуації істотна. Якщо раніше штаб розгортали у разі якихось надзвичайних ситуацій, то тепер він діє постійно.

— Уже є перші контрактники?

— Так, з 1 січня ми розпочали формування, і вже призвано певну кількість людей. Укомплектованість становить 70 відсотків штатної чисельності мирного часу.

— Що мають робити ці підрозділи і в разі яких подій або загроз?

— Завдання цих підрозділів на даний час — бути організаційним ядром. Принцип полягає в тому, щоб опрацювати необхідну кількість документів стосовно завдань територіальної оборони. Ми саме цим зараз і займа-

ємося. Це перше. Друге: підготовка військовозобов'язаних і резервістів з питань територіальної оборони, того особового складу, яким будуть укомплектовані в подальшому підрозділи ТрО, коли виникне необхідність розгортатися до повного штату. Третє — це організація взаємодії з питань ТрО. І відповідна робота щодо укладання контрактів стосовно підготовки взагалі населення Луганської області до основних засад військової професії.

— Ваше утворення має назву «бригада». Це означає, що відповідним буде й кількісний її склад чи взагалі нічого не означає?

— Така буде й кількість. Тобто в управлінні буде понад 250 осіб, у кожному батальйоні — понад 500. На воєнний час.

— А озброєння?

— Поки що в нас стрілецька зброя і деякі види групової зброї є. Але все це удосконалюється.

— Групова — це міномети?

— Міномети. Тобто артилерійський підрозділ у нас є, гранатометні підрозділи, але значна більшість — стрілецькі.

— Розкажіть про місцеві особливості служби в бригаді. З якими труднощами вам доводиться стикатися? Люди охоче йдуть до вас на службу чи ухиляються, як можуть?

— І не те, й не те. Виходить золота середина. Тобто сказати, що є особливий наплив охочих, я не скажу. Але коли ми сформувався, почала надходити велика кількість дзвінків від місцевого населення, яке цікавиться укладанням контрактів із резервом. От коли ми підпорядковувалися військовим комісаріатам, кількість звернень була дуже низька. Нині ситуація докорінно змінилась, і ми цілком можемо забезпечити комплектування особового складу резервістами. Люди бажають виконувати військові завдання безпосередньо на території своєї області. Якщо ми розгорнемося до штату во-

єнного часу, резервісти стануть військовослужбовцями й отримуватимуть платню відповідно до посади.

Якщо ж ми проводимо підготовку на зборах, то, за законом, виникає різниця між резервістом і військовозобов'язаним. Військовозобов'язаний отримує добові під час проходження зборів плюс середню зарплатню за місцем роботи (потім Міністерство оборони компенсує підприємству ці витрати). До грошового забезпечення резервіста трішки інший підхід. Він отримує під час зборів добові й доплату залежно від військового звання.

Крім того, по закінченні кожного року, якщо було проведено підготовку в повному обсязі, як було заплановано, він отримує додаткову грошову нагороду. За минулий рік резервіст у званні майора отримав за десятиденні збори і стрілецькі дні близько трьох з половиною тисяч гривень.

— З тих, хто до вас звертається, багато брали участь у воєнних діях?

— Відсотків сімдесят. Але треба розуміти: ми приймаємо на дійсну військову службу перш за все осіб, які вже служили, а по-друге, відповідно до свого штатного розпису. До мене звертається багато осіб, які мають звання солдат, сержант. А в мене ці посади вже зайняті. Тому я пропоную службу в резерві з подальшим зарахуванням на військову службу за контрактом. А от офіцерів замало, і це, можливо, така специфіка Луганської області.

Є градація, визначена Законом України «Про основи національного спротиву». Перше: в резерв Сил територіальної оборони призначаються військовозобов'язані, ще раз кажу. Військовозобов'язаним є громадянин України віком до 60 років. Після настання цього віку громадян, хоч чоловіків, хоч жінок, вилучають з військового обліку, вони стають військовозобов'язаними у відставці. Але Законом «Про національний спротив» передбаче-

ні так звані добровольчі підрозділи, які можуть існувати при окремих громадах, за їхній рахунок проводити підготовку. Ми також будемо надавати допомогу. Ось там вік не обмежений. Єдине — там є деякі вимоги, наприклад, відсутність судимості, належний стан здоров'я і таке інше.

Є третій варіант: рух опору, який визначений тим самим законом. Цим питанням займаються Сили спеціальних операцій.

— Конкретне питання. Ви й самі, мабуть, чули від різних людей: «Якщо почнеться війна, візьму автомат і піду битися з ворогом». Але навіряд чи у кожного з них є зброя. То куди в такому разі приходити по автомат?

— Ми над цим питанням працюємо. Буде в нас узгодження з головою військово-цивільної адміністрації — будуть територіальні громади створювати добровольчі підрозділи. Так, питання забезпечення добровольчих підрозділів автоматами ще не визначено, тому туди попередньо люди мають приходити зі своєю зброєю. Але все можна вирішити, правильно?

— Сподіваюся.

— Це перше. Друге. Вашу підготовку я можу здійснювати безпосередньо в себе, в підрозділах територіальної оборони — як невеликий виняток. Виняток полягає в тому, що практичні стрільби добровольців я можу проводити, якщо громада заплатить. А це вже питання фінансово-економічної діяльності, боєприпаси коштують чимало. Дайте трошечки більше часу, будемо складати програму, за якою кошти на підготовку добровольців надавали б територіальним громадам. І на ці кошти була б компенсація за витрачені боєприпаси. Тоді, можливо, але це поки що не факт — ми б допускали до стрільб тих, хто не має стосунку до наших підрозділів. А так тут поки що визначено: що ви маєте, те маєте.

А якщо виникне ситуація, як у 2014 році... Тоді на вік ніхто не

звертав уваги. Ситуації трапляються дуже різкі, катастрофічні, й мені як командир підрозділу не прикро буде озброїти людину, яку я добре знаю. На законодавчому рівні поки що це чітко не визначено. Тому я радий би у вашому віці приєднатись до добровольчого підрозділу або звернутись до руху опору.

— У нас в області вже є добровольчі формування?

— Поки що нема. Ви ж розумієте, ми самі тільки місяць як почали розгортання. Але роботу в цьому напрямі вже проводимо.

— Коли ми ще тільки домовлялися про інтерв'ю, ви казали, що зацікавлені в спілкуванні з пресою. Що ви мали на увазі?

— Мені потрібно, щоб населення Луганської області розуміло: якщо воно не буде захищати свій дім, ситуація може стати складнішою. Є Збройні сили, у яких свої завдання, є інші складові. А от територіальна оборона — сама її назва говорить про себе. У її завданнях написано першим пунктом: не допустити небажаного розвитку подій. Забезпечити всі умови, аби тут не відбулись якісь... конфлікти. І якщо населення стоятиме одне за одного, будь-який ворог, знаючи, що тут його не чекають, сто разів подумає, чи варто починати напад.

Йому ж треба не просто захопити місцевість, а й утримувати її. А якщо населення не бажає цього, то утримання — набагато складніший процес, ніж захоплення території. Моя мрія — так побудувати територіальну оборону в Луганській області, щоб у ворога не було бажання сюди потикатися. От лідери так званих ДНР, ЛНР скільки разів заявляли: «Я хочу зайти...» А тебе тут чекають?! Якщо він зрозуміє, що його не чекають, він і казати такого не буде.

Михайло БУБЛИК,
Северодонецьк,
Укрінформ

(Надруковано
зі скороченнями)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ГАЗЕТУ

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР»

На 1000 грн від «СПІДТРИМКА»

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

Засновник — Кабінет Міністрів України
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2 від 12 квітня 1994 року
Передплатні індекси «Урядового кур'єра» —
61035, 40227 (соціальний)

Головний редактор — **Сергій БРАГА**
Перший заступник
головного редактора
Леонід САМСОНЕНКО
Заступник головного редактора
Павло БЕБА

Адреса в Інтернеті: www.ukurier.gov.ua
Адреса редакції: 01008, Київ, вул. Михайла Грушевського, 14
Телефон для довідок: 253-12-95.
Телефони відділу реклами: 253-55-09,
факс: 230-06-71, e-mail: adv@ukcc.com.ua
«Урядовий кур'єр» виходить у вівторок, середу, четвер,
п'ятницю та суботу
Зам. № 87 511
Загальний тираж за лютий 151 360

Листування з читачами тільки
на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність
інформації та реклами несуть автори
та рекламодавці.
Набрано і зверстано у комп'ютерному
центрі «Урядового кур'єра».
Друк: ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073, Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
www.mega-poligraf.kiev.ua